

Нагорняк Олег

студент,

науковий керівник: Ярошук Олексій

кандидат економічних наук, доцент

Західноукраїнський національний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Раціональна цінова політика є одним із ключових факторів забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємства в умовах ринкової економіки. Вона відіграє важливу роль у формуванні попиту, оптимізації доходів, адаптації до змін ринкового середовища та реалізації стратегічних завдань суб'єкта господарювання. Ефективне управління ціноутворенням передбачає наявність комплексного обліково-аналітичного забезпечення, яке включає в себе як методичні підходи до обліку цінових параметрів, так і сучасні інструменти економічного аналізу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Обліково-аналітичне забезпечення цінової політики охоплює бухгалтерський облік витрат, калькулювання собівартості, облік прибутку та маржі, а також використання інформаційних систем управлінського обліку. Крім того, до складу аналітичного інструментарію включається маржинальний аналіз, бенчмаркінг, еластичність попиту за ціною, аналіз точок беззбитковості, а також сценарне моделювання залежності фінансових результатів від зміни ціни.

З метою забезпечення повноти та достовірності даних для прийняття цінових рішень доцільно інтегрувати елементи внутрішнього контролю за витратами та ціноутворенням, а також реалізувати функції бюджетування. Використання систем бізнес-аналітики (Business Intelligence) дозволяє візуалізувати тенденції зміни цін, відстежувати реакцію ринку та підвищити точність прогнозування ефектів від змін цінової політики. Важливим завданням є також формування інформаційної бази для оперативного й стратегічного управління цінами з урахуванням зовнішніх і внутрішніх факторів впливу.

У сучасних умовах, коли цифровізація трансформує бізнес-процеси, особливої ваги набуває застосування інтегрованих інформаційних систем (ERP), що забезпечують єдність даних щодо витрат, цін та обсягів реалізації, і створюють можливості для адаптивного управління цінами в реальному часі. На

основі обробки великих масивів даних можливим стає створення інтелектуальних систем підтримки цінових рішень, що поєднують аналітику витрат, оцінку ринкових параметрів і поведінкову економіку.

Таким чином, ефективне обліково-аналітичне забезпечення цінової політики є критично важливою умовою не лише для досягнення поточної прибутковості, а й для формування довгострокової конкурентної переваги підприємства. Подальші дослідження у цій сфері доцільно спрямувати на розробку адаптивних моделей управління цінами з урахуванням цифрових технологій та нестабільного зовнішнього середовища.

Список використаних джерел

1. Шкарабан С. І., Корецький Б. М., Ярощук О. В. Діагностика і прогнозування фінансово-господарського розвитку акціонерного товариства : монографія. Тернопіль : Тайп, 2010. 300 с.
2. Ярощук О. В. Ризик-менеджмент в управлінні капіталом підприємства. Економічний аналіз. 2012. Т. 11, № 1. С. 460–466.
3. Belova I., Homotiuk A., Yaroshchuk O. Digital transformation of managerial and business processes in Ukraine during martial law. Ekonomichnyy analiz. 2024. Vol. 34, No. 1. P. 42–52.
4. Belova I., Yaroshchuk O., Homotiuk A. Development of digitalization processes in the European Union: prospective experience for Ukraine. Ekonomichnyy analiz. 2023. Vol. 33, No. 1. P. 180–191.
5. Horngren C. T., Sundem G. L., Stratton W. O., Burgstahler D., Schatzberg J. Introduction to Management Accounting. 17th Global Ed. London : Pearson Education, 2022. ISBN 9781292412566.
6. Kaplan R. S., Cooper R. Cost & Effect: Using Integrated Cost Systems to Drive Profitability and Performance. Boston : Harvard Business School Press, 1998. ISBN 9780875847887.